

REWIZJA I ODNOWA STRUKTUR ZAKONU.

SPOTKANIE DEFINITORIUM GENERALNEGO Z PRZEWODNICZĄCYMI KONFERENCJI ZAKONU.

W dniach od 15 do 18 maja, w kurii generalnej odbyło się spotkanie definitorium generalnego z przewodniczącymi konferencji Zakonu. Były to 4 dni służące konfrontacji nt. życia konferencji, wyzwań którymi którymi trzeba się zmierzyć, odnowy, w świetle braterskiego dialogu i twórczego dialogu w związku ze spotkaniami planowanymi w późniejszych latach (Jubileusz Franciszkańskie 2023-2026; międzynarodowe spotkanie braci laików, kapituła namiotów).

>>

AGENDA KURII GENERALNEJ

- W dniach od 25 do 27 maja Fr. Francisco Gómez Vargas, sekretarz generalny ds. misji i ewangelizacji oraz Fr. Dennis Tayo, animator generalny ds. misji uczestniczyli w międzyprovincialnym spotkaniu nt. nowych form ewangelizacji w Cebu, na Filipinach.
- Fr. John Wong, definitorem generalnym, w dniach od 31 maja do 10 czerwca uda się z wizytą pokapitulną do prowincji Japońskiej (Tokio-Kioto-Osaka-Nagasaki).
- Minister generalny, Fr. Massimo, w dniach od 31 maja do 17 czerwca odbędzie wizytę w prowincji św. Franciszka w Afryce (Kenia, Uganda, Malawi, Zambia, Rwanda i Tanzania).
- Od 3 czerwca Fr. Francisco Gómez Vargas, sekretarz generalny ME uczestniczy w pierwszym tygodniu międzyzakonnego kursu misyjnego w Cebu (Filipiny). W celu lepszej animacji kursu, Fr. Dennis Tayo będzie uczestniczył w kursie przez dwa miesiące razem z innymi braćmi OFM i OFMConv.
- 8 czerwca Fr. Albert Schmucki, definitorem generalnym i Fr. Fabio C. Gomes, delegat generalny dla mniszek uczestniczą w Rzymie w spotkaniu z siostrami Klaryskami Przewodniczącymi Federacji Włoskiej. Temat spotkania brzmi następująco: „Ideal klariański i proces formacyjny”.
- W dniach od 11 do 17 czerwca Fr. Cesare Vaiani, definitorem generalnym wygłosi rekolekcje x dla braci z kustodii w Maroku. Tematem rekolekcji będzie medytacja nad Regułą.

Następnego dnia, po Mszy św., której przewodniczył Fr. Fredy Galvez Angulo, przewodniczący konferencji NMP z Gwadelupe odbyło się spotkanie poranne. Jego moderatorem był definito generalny, Fr. Jimmy Zammit. Spotkanie rozpoczęło się od pozdrowienia i podziękowania Fr. Massimo Fusarellego, ministra generalnego: „Dzień dobry braciom. Witam wszystkich i każdego z was. Dziękuję, że jesteście tutaj! Każde nasze spotkanie jest coraz ważniejsze. Tak też jest obecnie, ponieważ pogłębiamy refleksję na pojęciem „przemyslenia konferencji”, jak o c prosiła nas kapituła generalna” – powiedział m. in. Fr. Massimo.

Następnie uczestnicy spotkania przedstawili się sobie i podzielili się silnymi punktami i wyzwaniem każdej konferencji. Do punktów mocnych przewodniczący zaliczyli dobrą komunikację między prowincjami, tworzenie wspólnych projektów formacyjnych i misyjnych, świadectwo i wierność powołaniu braci starszych, poczucie przynależności do Zakonu, współpracę z Rodziną Franciszkańską oraz z innymi zakonami. Jednak konferencje napotykają także wiele trudnych wyzwań: konflikty i wojny, wywierające wpływ na ludność i na braci; starzenie się braci i zmniejszanie się liczby powołań, formację mającą na celu ochronę przed wykorzystaniem nieletnich i dorosłych bezradnych, zwalczanie klerikalizmu.

Podczas drugiej sesji, moderowanej przez definitora generalnego, Fr. Konrada Cholewę, minister generalny, Fr. Massimo Fusarelli przedstawił sprawozdanie pt.: „Nikt nie zbawia się sam. Rewizja i odnowa konferencji, struktur kurii generalnej i Zakonu”. Po sprawozdaniu odbyła się dyskusja.

Następnie definito generalny, Fr. Cesare Vaiani, przedstawił wyniki prac komisji ds. konferencji (por. [zalecenie kapituły generalnej nr 31](#)), natomiast Fr. Darko Tepert, sekretarz generalny ds. formacji i studiów przedstawił temat rewizji struktur kurii i Zakonu (por. [wskazania kapituły generalnej nr 29](#)).

Ostatniego dnia, podczas Eucharystii, minister generalny jeszcze raz przypomniał prace wykonane podczas spotkania i powiedział: „Leży nam na sercu promocja naszej tożsamości braci

i kontakt z rzeczywistością przeżywaną przez nas historii, z nadziejami i trudami tak wielu ludzi na świecie. Mogę zaświadczyć, że tak wielu braci żyje w żywej relacji z rzeczywistością ludów, wśród których żyjemy. Często na pograniczu w ogniu”.

Wskazując na przykład św. Feliksa z Cantalice, świętego od dzieci, którego liturgicznego wspomnienie przypadało tego dnia, Fr. Massimo zaprosił przewodniczących do ożycia jak bracia tak wielu ludzi, przede wszystkim chorych i ubogich. Zakończył homilię mówiąc: „Zamykamy nasze spotkanie i przygotowujemy się do ponownego podjęcia naszego zwyczajnego życia i misji, zabierzmy ze sobą to wezwanie, aby żyć jak bracia, także w relacji z ministrami i z braćmi odpowiedzialnymi w konferencjach i aby pracować naszymi rękami, w duchu mniejszości, ucząc się ciągle na nowo służyć naszym braciom”.

„W NASZYM SERCU POZOSTAJE PROMOCJA NASZEJ TOŻSAMOŚCI BRACI I KONTAKT Z RZECZYWISTOŚCIĄ PRZEŻYWANĄ PRZEZ NAS HISTORII, Z NADZIEJAMI I TRUDAMI TAK WIELU LUDZI ŻYJĄCYCH DZIŚ W ŚWIECIE”
(FR. MASSIMO)

Cztery dni spotkania zostały bardzo dobrze ocenione przez uczestniczących w nich przewodniczących konferencji. Dla Fr. José Alirio Urbina

Rodrígueza, przewodniczącego konferencji Boliwariańskiej, spotkanie było okazją do przypomnienia, przeanalizowania i pogłębienia zaleceń kapituły generalnej 2021. Fr. Mikhael Paruhe, przewodniczący konferencji południowej Azji i Oceanii wyraził radość z możliwości spotkania pozostałych przewodniczących. Także Fr. Daniel A. Fleitas Zeni z konferencji Brazylii oraz Południowego Stożka Ameryki Południowej pozytywnie ocenił spotkanie. Fr. Thomas Nairn, przewodniczący ESC (konferencji języka angielskiego) dał wyraz swemu zainteresowaniu tematami synodalności, ochrony małoletnich, transparentnej i solidarnej ekonomii. Fr. Fredy Gálvez Angulo z konferencji Meksyku i Ameryki Środkowej podkreślił znaczenie spotkania, jako ważnego momentu bycia blisko ministra generalnego.

Spotkanie dało także możliwość bycia we wspólnocie Zakonu. Dla Fr. Thodorusa Van Andrichema z konferencji Europy Środkowej, Węgier i Transylwanii, możliwość poznania historii powstania konferencji Zakonu była czymś bardzo pozytywnym. Fr. Paolo Quaranta, przewodniczący COMPI (konferencji Włoskiej) podkreślił, że definito generalny jest gotowe do przeanalizowania ca-

lej problematyki życia Zakonu. Jest to znak żywotności i woli stawiania sobie pytania, czego Pan pragnie dziś od nas jako braci mniejszych żyjących w świecie. Dla Fr. Virgile Agbessiego z konferencji Afrykańskiej, który po raz pierwszy uczestniczył w spotkaniu, możliwość dostrzeżenia mocnych stron Zakonu oraz wyzwań przed nim stojących była doświadczeniem bardzo interesującym.

Oprócz definitorium, w spotkaniu uczestniczyli:

Fr. Theodorus Van Adrichem, COTAF (Konferencja Francuska Transalpejska); Fr. Lino Gregorio Velasquez Redoblado, EAC (Konferencja Azji Wschodniej); Fr. Thomas Nairn, ESC (Konferencja Języka Angielskiego); Fr. Mikhael Peruhe, SAAOC (Konferencja Azji Południowej, Australii i Oceanii); Fr. José Alirio Urbina Rodríguez, Konferencja Boliwariańska; Fr. Daniel

Alejandro Fleitas Zeni, Brazylia i Południowy Stożek Ameryki Południowej; Fr. Joaquín Zurera Ribó, CONFRES (Konferencja Prowincji Hiszpanii i Portugalii); Fr. Fredy Gálvez Angulo, (Konferencja Meksyku i Ameryki Środkowej); Fr. Virgile Agbessi, (Konferencja Afrykańska); Fr. Paolo Quaranta, COMPI (Konferencja Ministrów Prowincjalnych Italii i Albanii); Fr. Francesco Patton, (Konferencja Kustodii Ziemi Świętej); Fr. Alard Krzysztof Maliszewski, SLAN (Konferencja Północnośląska); Fr. Marko Mrše, SLAS (Konferencja Południowośląska).

Spotkanie definitorium generalnego z przewodniczącymi konferencji jest zwoływane, przynajmniej co dwa lata, przez ministra generalnego, w celu omówienia najważniejszych dla życia Zakonu spraw i problemów (por. SSGG 147; 200).

PROWINCJA ŚWIĘTEJ RODZINY.

WIKARIUSZ GENERALNY I DEFINITOR GENERALNY Z WIZYTĄ W EGIPCIE.

„Podczas naszej wizyty w Egipcie, spotkał się z prawie wszystkimi braćmi z prowincji. Spotkania odbyły się w czterech miejscach: Luxor, Assiut, Kair i Aleksandria” – opowiedział nam wikariusz generalny Zakonu, Fr. Ignacio Ceja Jiménez, po zakończeniu odwiedzin w prowincji świętej Rodziny w Egipcie w dniach od 23 kwietnia do 2 maja – „Mogliśmy poznać rzeczywistość naszych wspólnot – podkreślił wikariusz generalny – gdzie bracia żyją i realizują swą misję. Spotkaliśmy się ze świeckimi współpracującymi z nimi: w parafiach, w sanktuariach, w szkołach, w sierocińcach, w domach dla studentów. Spotkaliśmy się także z definitorium prowincji i z braćmi na formacji początkowej”.

Definitore dla Afryki, Fr. Victor Luís Quematcha, który towarzyszył wikariuszowi w odwiedzinach, opowiedział nam o celu podróży z Rzymu do Kairu: „Zanieśliśmy braciom w Egipcie braterskie pozdrowienie i zapewnienie o bliskości ze strony ministra generalnego i jego definitorium.

Poprzez nasze odwiedziny, minister generalny chciał wyrazić swą bliskość i wdzięczność Zakonu za świadectwo życia ewangelicznego na wzór Franciszka w kontekście, w którym muzułmanie stanowią większość ludności.

Wikariusz generalny i definitorium podjęło różne zagadnienia, jak np. sens przynależności do Zakonu Braci Mniejszych, wezwanie ostatniej kapituły generalnej do odnowy tożsamości i

bycia braćmi mniejszymi w misji, wezwanie do troski o autentyczną służbę Kościołowi i społeczeństwu, poczynając od autentycznego życia, które zaświadczy o prymacie Boga.

„Zostaliśmy bardzo zbudowani świadectwem naszych współbraci – opowiedział Fr. Ignacio – którzy okazali nam wielką braterską gościnność. Bracia gorliwie pracują, aż do ofiary z siebie dla dobra Kościoła i społeczeństwa Egipskiego”.

Prowincja Egipska liczy obecnie 89 braci, mieszkających w 23 konwentach. Bracia poświęcają się duszpasterstwu, wychowaniu (1765 uczniów, z których 65% to muzułmanie), promocji kultury poprzez kino. Podejmują także działalność innego rodzaju. Franciszkańska obecność w Egipcie sięga czasów św. Franciszka, który na początku zimy 1219r spotkał się w Damietcie z sułtanem Ayyūbid al-Malik al-Kamilem.

ODWIEDZINY W PROWINCJI MATKI BOŻEJ KRÓLOWEJ WĘGRÓW.

MINISTER GENERALNY I DEFINITOR GENERALNY NA WĘGRZECH.

Minister generalny, Fr. Massimo Fusarelli, w towarzystwie Fr. Alberta Schmuckiego, definitora generalnego regionu odwiedzili prowincję Węgierską w dniach od 22 do 26 maja 2023.

Pod koniec odwiedzin, bracia wyrazili swą radość z odwiedzin ministra. Jeden z braci kleryków, Fr. Lajos Kruppa, złożył następujące świadectwo: „Naprawdę uderzyło nas jego bycie blisko ludzi. W bacie Massimo poznaliśmy osobę bardzo otwartą. Zauważyliśmy także, że minister wielokrotnie odkładał swoje kartki z przygotowanymi przemówieniami, aby przemówić do nas bezpośrednio. Potrafił także uważnie bardzo uważnie słuchać”.

Innego brata, Fr. Quirin Kóta, uderzył dialog i dobór tematów, zmierzających do „znalezienia sensu dla naszego życia osobistego i do udzielenia odpowiedzi Jezusowi zgodnie z Ewangelią. Wyrazistość naszego wyboru powołania i wierność mogą stać się ważnymi znakami także dla innych, jak o tym mówi nam Sobór Watykański II”.

Franciszkańska obecność na Węgrzech sięga lat 1225-1226. Pierwszym ministrem prowincjalnym był bł. Albert z Pizy. Aktualnie prowincja jest owocem połączenia się w 2006r dwóch Węgierskich prowincji. Obecnie liczy 96 braci posługujących parafiach i w sanktuariach, na polu wychowawczym: w szkołach i

w sierocińcach. Bracia są zaangażowani w centrum pomocy dla dzieci autystycznych oraz w ośrodku dla wykluczonych, zwłaszcza dla cyganów. Działają także na polu społecznym, troszcząc się o starszych. Pracując w centrach charytatywnych oraz w ośrodkach dla dzieci niepełnosprawnych. Są także czynni na polu kultury. Współpracują z międzyreligijnym Wydziałem Teologicznym, afiliowanym do Papieskiego Uniwersytetu św. Anzelma w Rzymie. Ważnym polem działalności prowincji jest misja na Zakarpaciu (na Ukrainie prowadzą ośrodek w Vinogradivi). Oprócz tego kilku braci posługuje w Ziemi Świętej, w Rzymie, w Peru i w Australii.

ODWIEDZINY W PROWINCJI ŚW. STEFANA KRÓLA WĘGIER W TRANSYLWANII.

FR. MASSIMO I FR. ALBERT W RUMUNII.

W dniach od 26 do 30 maja, minister generalny, Fr. Massimo Fusarelli oraz definitor generalny dla tego regionu, Fr. Albert Schmucki, odwiedzili Prowincję św. Stefana, króla Węgier w Transylwanii (Rumunia).

Odwiedziny zbiegły się z największym wydarzeniem w dziejach prowincji i jej sanktuarium w Csíksomlyó. Jest to największe sanktuarium Maryjne w Europie Środkowej i Wschodniej. Minister generalny i definitor generalny uczestniczyli w pielgrzymce do Csíksomlyó, w czasie której mieli okazję do modlitwy wraz z setkami tysięcy pielgrzymów.

W niedzielę, 28 maja, w uroczystość Zesłania Ducha Świętego, Fr. Massimo przewodniczył w sanktuarium we Mszy św. następ-

nie spotkał się z wielką rodziną franciszkańską. Była też okazja do braterskiego spotkania z wieloma młodymi braćmi z tego regionu. Fr. Massimo i Fr. Albert spotkali się także z braćmi z prowincji. Była to okazja do słuchania i doświadczenia braterskiej wspólnoty.

Przed powrotem do kurii generalnej zatrzymali się w Cluj-Napoca – największym miastem w Transylwanii, mającym wielką tradycję historyczną. Jest także znaczącym ośrodkiem uniwersyteckim.

„Każde odwiedzin są dla nas okazją do świętowania” – powiedzieli bracia z prowincji – dziedzictwo komunizmu mogło uczynić nas nieco zamkniętymi, a bariera językowa utrudnia nam nawiązywanie kontaktów, przekraczać granice. Jednak każde odwiedzin są dla nas bardzo ważne, ponieważ pozwalają nam odczuć przynależność do wielkiej rodziny, przekraczającej granice narodów. Odwiedziny następcy św. Franciszka stały się dla nas okazją do duchowej odnowy. Mamy nadzieję, że odwiedzin pomogą nas w przeżywaniu czekających nas jubileuszy, aby stały się okazją do odnowy naszego życia oraz życia wszystkich, którzy tu żyją i solidaryzują się ze św. Franciszkiem”.

Franciszkańska obecność w Transylwanii sięga XIII wieku. Kustodia niezależna została założona w 1640r, za panowania św.

Stefana, króla Węgier. Kustodia stała się prowincją w 1729r. jej istnieniu zagrażały różnego rodzaju burze (reformacja, Józefinizm, a ostatnio komunizm), jednak zawsze udawało się jej powstawać.

Jedyne odwiedziny ministra generalnego do jakiej doszło w pierwszej połowie XX wieku zostały upamiętnione tablicą pamiątkową umieszczoną na frontonie bazyliki mniejszej w Csíksomlyó. Podczas dziesięcioleci komunizmu Zakon nie miał możliwości prowadzenia jakiegokolwiek działalności duszpasterskiej.

Sytuacja zmieniła się jednak po upadku komunizmu. W 2017r ówczesny minister

generalny, Fr. Michael Perry, uczestniczył w pielgrzymce dziękczynnej do sanktuarium, a minionej wiosny Fr. Massimo złożył krótką wizytę w prowincji.

Prowincja liczy obecnie 34 bracia pełniących posługę w 9 klasztorach. Jedną z najważniejszych posług jest duszpasterstwo przy sanktuarium Matki Bożej w Csíksomlyó, gdzie setki tysięcy wiernych przybywa z pielgrzymką w sobotę przed uroczystością Zesłania Ducha Świętego. Prócz tego przy trzech klasztorach znajdują się parafie. Ważną formą działalności jest praca z młodzieżą. Oprócz różnych programów i form działalności z grupami

młodzieżowymi, prowincja prowadzi dwa kolegia w ośrodkach uniwersyteckich dla młodzieży ze szkół wyższych. Na polu społecznym bracia pełnią ważne posługi (na przykład troska o sieroty i dzieci porzucone). Podejmują także próby objęcia duszpasterską troską katolików Węgierskich, którzy wyemigrowali do USA.

25-27 MAJA W CEBU (FILIPINY)

SPOTKANIE MIĘDZYPROWINCJALNEGO SEKRETARIATU DS. MISJI I EWANGELIZACJI.

Sekretariat ds. Misji i Ewangelizacji prowincji św. Piotra Chrzyciela i prowincji św. Antoniego z Padwy na Filipinach zgromadził się na spotkaniu z Sekretarzem Generalnym ds. Misji i Ewangelizacji, Fr. Francisco Gomezem Vargasem, OFM oraz z animatorem generalnym ds. Misji i Ewangelizacji, Fr. Dennisem Tayo, OFM. Spotkanie odbyło się w Franciscan Retirement Community, w Minglanilla, Cebu, na Filipinach, w dniach od 25 do 27 maja 2023r. Spotkanie zaszczylił swą obecnością minister prowincjalnym prowincji św. Antoniego z Padwy, Fr. Renee Dean, OFM. w spotkaniu uczestniczyli animatorzy różnych agend z obydwu prowincji. Tematem spotkania była refleksja nad dokumentem „Idźcie i głosście”, oraz nad wytycznymi dla nowych form życia i misji Zakonu Braci Mniejszych w odniesieniu do aktualnych form życia i misji każdej prowincji na Filipinach. W dokumencie wyrażono nadzieję na możliwość wykorzystania konkretnych doświadczeń braci w zakresie misji i ewangelizacji.

W czasie spotkania podkreślono, że tradycyjny sposób realizowania misji i ewangelizacji może stać się nowym sposobem ustanowienia nowych form życia i misji, jest to bowiem gleba bardzo bogata, sprzyjająca inicjowaniu nowych form życia i misji. Jednak bracia rozważali nad potrzebą reorientacji pojęcia „nowe formy życia i misji”. Trzeba koniecznie wrócić do korzeni naszego charyzmatu i postawić sobie pytanie o naszą tożsamość. Każda nasza posługa powinna nosić franciszkańską pieczęć.

Bracia podjęli także refleksję nad faktem, że kategoria: „nowe formy” mogłaby okazać się niewłaściwa. To zaś dlatego, ponieważ

sądzi się, że może implikować porzucenie dawnych form posługi z jednoczesnym podjęciem nowych form działalności. Dlatego potrzebujemy reorientacji w naszym kontekście na Filipinach. Zasugerowano, aby w miejsce terminu: „nowe”, jako prowincje na Filipinach, moglibyśmy posługiwać się kategorią „integralne” albo „holistyczne formy życia i misji”.

Uczestnicy podzielili się przeżywanymi aktualnie trudnościami w przeżywaniu nowych form życia i misji. Na koniec podjęto decyzje wspólne dla obydwu prowincji:

1. Zostanie przeprowadzone rozeznawanie i refleksja nad nowymi formami życia i misji przy pomocy definitorium. Zostaną wykorzystane wyniki obecnego spotkania.
2. Bracia pracujący z i wśród ubogich z obydwu prowincji na Filipinach zgromadzą się na spotkaniu w celu wymiany doświadczeń możliwości nowych form życia i misji.

MAJ 2023

OKIEM FR. MASSIMO

Na początku maja uczestniczyłem w kapitule prowincji Maltańskiej, podczas której przez tydzień mówiło się po maltańsku, angielsku i włosku, przechodząc od jednego języka do drugiego. Pytanie było stawianie w jednym języku, a odpowiedzi udzielano w drugim. Przybywałem z Azji, gdzie mozaika językowa robi wrażenie. Bracia i siostry z naszej Rodziny mówią prawie zawsze jednym językiem europejskim, różnym od języka ojczystego. Także ich języki ojczyste są różne.

Co może być lepszym przygotowaniem do przeżycia Uroczystości Zesłania Ducha Świętego? – zapytałem siebie. Udzielona przez Ducha Świętego wielu ludziom możliwość usłyszenia w ich języku zwiastowania Ewangelii znajduje się u początku Kościoła. Dar ten przypomną Kościołowi, że nigdy nie jest przypisany do jednego języka i kultury, ale powinien wyrazić się w bardzo wielu różnych sposobach. Jeśli bowiem jest prawdą, że grecki Logos pozwolił zwiastowaniu chrześcijańskiemu wkroczyć do ówczesnej kultury basenu Morza Śródziemnego, to pozostaje również prawdą, że Logos ten prawie od początku wyrażał się w językach i kulturach obcych filozofii greckiej, np. w środowisku ormiańskim, syryjskim, koptyjskim, by przywołać tylko kilka przykładów.

Jesteśmy obecni w tak wielu kontekstach geograficznych, w których należy opanować języki różne od ojczystego, aby móc dysponować wspólnym wszystkim narzędziem językowym. Zmusza nas to do porzucenia własnego sposobu myślenia, do dostrzegania innej rzeczywistości, do otwierania się na innych, konieczne jest bowiem opanowanie różnych języków. W Indiach bracia powinni opanować różnego rodzaju języki, aby być w stanie poruszać się p swoim olbrzymim terytorium.

To sam dotyczy także pozostałych regionów Azji, tak sam jak Afryki i Ameryki Łacińskiej. Istnieją krainy geograficzne, gdzie bracia dobrze wiedzą, że muszą opanować język obcy, aby nie

pozostać zamkniętymi w zamkniętym obszarze, by móc studiować za granicą a także aby móc podjąć misję ad gentes. Wymaga to opanowania innych języków. W ten sposób można dokonać wyjścia poza własną kulturę i sposoby jej wyrażania, która nigdy nie może być samowystarczalna.

Istnieją w zakonie obszary, w których opanowanie języków obcych jest trudniejsze. Czasami nauka języków obcych nie udaje się. Taka sytuacja wymaga poważnej weryfikacji i podjęcia konkretnych decyzji poczynawszy od formacji początkowej.

Z mojego doświadczenia wiem, że często musiałem żałować, że nie zainwestowałem więcej wysiłku w uczenie się języków obcych. Próbują więc mówić tak jak potrafię i wejść w kontakt z kategoriami myśli i pojmowania rzeczywistości różnych od mojej. Będziemy wspólnotą prawdziwie międzynarodową w takiej mierze w jakiej podejmiemy wysiłek nauki języków obcych. Zaakceptujemy, że ta sama wiara i powołanie franciszkańskie może się wyrażać na różne sposoby. Jest jeszcze wiele do zrobienia, aby świadomość tej prawdy wzrastała i dojrzewała.

MIEĆ DUCHA PAŃSKIEGO W CZASIE KRYZYSU.

LIST NA UROCZYSTOŚĆ ZESŁANIA DUCHA ŚWIĘTEGO DO WSZYSTKICH BRACI ZAKONU.

Z okazji 800 rocznicy zatwierdzenia Reguły i Bożego Narodzenia w Greccio, minister generalny, Fr. Massimo Fusarelli podejmuje na nowo tradycję kierowaną do całego Zakonu listu na Uroczystość Zesłania Ducha Świętego.

Przeczytaj list :

[Polski](#) - [Italiano](#) - [English](#) - [Español](#) - [Français](#) - [Português](#) - [Deutsch](#) - [Hrvatski](#)

ŚWIAT OFM

Spotkanie gwardianów prowincji Niepokalanego Poczęcia NMP w Brazylii.

Odnowienie ślubów w prowincji św. Franciszka i św. Jakuba w Meksyku.

Postanienie do Rzymu jako spowiednika di Fr. Reynaldo Legayada z Filipin.

Dzień skupienia w Kolumbii.

Spotkanie braci "under 10" w Kalifornii (USA) z prowincji św. Junipero Serry, Meksyk.

Misja São Francisco in Rio Cururu, Kustodia św. Benedykta w Amazonii.

MEKSYK, AMERYKA ŚRODKOWA I KARAIBY.

SPOTKANIE BRACI LAIKÓW Z KONFERENCJI NMP Z GWADELUPE.

W dniach od 15 do 19 maja odbył się spotkanie braci laików z konferencji NMP z Gwadelupe, obejmującej Meksyk, Amerykę Środkową i Karaiby. W spotkaniu uczestniczyło 57 braci z 5 prowincji celem spotkania było odnowienie przez braci laików poczucia „duchowości Wcielenia”, obecnej w doświadczeniu Bożego Narodzenia w Greccio jakie stało się udziałem św. Franciszka., jak również bycia mniejszym i posługi inspirowanej Regułą św. Franciszka, aby zaktualizować poczucie i ewangeliczne zaangażowanie z ubogimi w obecnym czasie.

Bracia laicy przyjrzeni się przebytej drodze, przedstawili i podzielili się swoim życiem i działalnością braci dzisiaj w różnych forach obecności, wobec wyzwań stawianych przez współczesną rzeczywistość w tym regionie świata.

Oto kilka poruszonych zagadnień:

- analiza sytuacji w regionie Meksyku i Ameryki Środkowej.
- wyzwania stojące przed nami jako braćmi mniejszymi.
- wyzwanie jakim jest propozycja Papieża Franciszka Ko-

ściół ubogi, wychodzący ku ludziom i synodalny. Ewangelizacyjne spojrzenie na Amerykę Łacińską.

- Franciszek z Asyżu, propozycja mniejszości w Kościele feudalnym i w społeczeństwie pełnym podziałów, skorym do działań zbrojnych.

Fr. Byron Chamann

OPOWIADANIE FR. PETER TINDO, OFM, GWARDIANA W CHARTUMIE.
KRYZYS HUMANITARNY W SUDANIE.

Od kwietnia w Sudanie trwają starcia między wojskiem rządowym, dowodzonym przez prezydenta Abdel Fattah al-Burhan oraz siłami paramilitarnymi szybkiego wsparcia, dowodzonymi przez generała Mohammeda Hamdan Daglo, nazywanego Hemedti. Starcia te zmuszają ludzi do puszczania swych siedzib. Niosą śmierć i głód. Według danych przedstawionych przez IOM (Międzynarodową Organizację ds. Migracji), jest to najgorszy kryzys humanitarny w historii tego kraju: 1,1 milionów ludzi musiało opuścić swoje siedziby zarówno w stolicy – w Chartumie, jak i w pozostałych miastach”.

Także Fr. Peter Tindo, OFM, gwardian wspólnoty w Chartumie został zmuszony do opuszczenia swego klasztoru w poszukiwaniu bezpiecznego miejsca w Sudanie Południowym. Opowiada, co widział i co przeżył.

„12 maja opuściłem Chartum. Sytuacja była dramatyczna. Rebelianci byli już wszędzie: po miesiącu starć, kończyły się zapasy żywności zgromadzone przez ludzi. Zaczynało brakować żywności. Wielu ludzi umierało”. Dodaje także: „Ta wojna nie oszczędza nikogo. Pociski uderzają w ludzi, także w cywilów, nie uczestniczących w wojnie. Kolejnym problemem są maruderzy, niszczący i okradający domy. Jeżeli jesteś na ulicy, zaatakują cię i zabiorą tobie to, co masz w rękach albo w kieszeni. Chartum staje się miastem bardzo niebezpiecznym i niepewnym”.

Fr. Peter wyjaśnia z wielkim smutkiem, jak opuszczał sudańską stolicę: „Opuszczenie stolicy było bardzo ryzykowne. Ktoś zawiózł mnie na dworzec autobusowy a następnie, razem z innymi ludźmi, wsiałem razem z innymi ludźmi do małej furgonetki, która wywoziła nas poza Chartum, do przejścia granicznego Joda [z Sudanem Południowym]. Było to jednak bardzo niebezpieczne. Kiedy zbliżaliśmy się do miejsca przeznaczenia, samoloty wojskowe przelatywały nad nami, ale udało się nam bezpiecznie opuścić kraj. Po drodze było bardzo dużo punktów kontrolnych, w których sprawdzają, co

masz i wszystko ci zabierają – mnie zabrali drobną sumę pieniędzy, która miałem w kieszeni na podróż”.

Na pytanie, jak można pomóc tak wielu pozbawionym dachu nad głową, Fr. Peter odpowiedział: „Najlepiej byłby zacząć od pozbawionych dachu nad głową, którzy znajdują się w Renk [północno-wschodni region Sudanu Południowego]. Potrzebują pilnie moskitier, płóciennych od ochrony przed słońcem, pożywienia i wody. Potem trzeba by pomyśleć o ludziach którzy zostali w Chartumie. We współpracy z

kościółem lokalnym możemy sprowadzić to, czego potrzebują”.

21 maja, podczas modlitwy Regina Colei, Papież Franciszek ponowił apel o pokój w Sudanie i poprosił o interwencję wspólnoty międzynarodowej: „Popieram porozumienia dotąd zawarte, ponawiam gorący apel, aby odłożono broń i proszę wspólnotę międzynarodową, aby nie szczędziła wysiłków na rzecz dialogu i zmniejszenia cierpienia ludności. Nie przyzwyczajajmy się, proszę, do konfliktów i do przemocy”.

Minister generalny, Fr. Massimo Fusarelli, poprzez OFM Fraternitas, powołał komitet ds. koordynacji i wsparcia dla pozbawionych dachu nad głową w Sudanie we współpracy z naszymi współbraćmi w Sudanie Południowym i w Egipcie. Aby wesprzeć naszych braci i siostry cierpiących z powodu konfliktu zbrojnego, można przekazać swoją ofiarę pod następującym linkiem: <https://www.ofmfraternitas.org/dona-per-emergenza-sudan/>

OD 3 CZERWCA DO 29 LIPCA W CEBU (FILIPINY).

MIĘDZYKONNY KURS MISYJNY W AZJI (IMCA) 2023.

W dnach od 3 czerwca do 29 lipca w Cebu, na Filipinach, odbędzie się Międzynarodowy Kurs Misyjny (IMCA), w którym będzie uczestniczyć 17 braci z pierwszego Zakonu; 3 braci konwentalnych (wszyscy z Indii); 6 braci kapucynów (3 z Włoch, 2 z Indonezji i 1 ze Stanów Zjednoczonych); 7 braci OFM (3 z Filipin, 3 z Wietnamu i 1 z Pakistanu); 1 brat z Trzeciego Zakonu Regularnego (z Sri Lanki).

Jest to drugi rok, w którym tradycyjny kurs misyjny z Brukseli odbywa się na różnych kontynentach. Ubiegłego roku odbył się w Afryce w Ugandzie. W 2023r nadeszła kolej na Azję, gdzie uczestnicy będą goszczeni przez prowincję OFM św. Antoniego z Padwy.

W nurcie celebracji Jubileuszy Franciszkańskich, tematem kursu będzie: „Posłani do Azji aby pogłębić naszą misję zwiastowania Ewangelii w duchu Jubileuszu franciszkańskiego, jako bracia mniejsi w synodalności”.

Spotkanie zostało zorganizowane przez trzech ministrów generalnych pierwszego zakonu, poprzez sekretariat generalny ds. misji i ewangelizacji (SGME). Kuria OFM posyła Fr. Francisco Gómeza Vargasa, sekretarza generalnego SGME, który będzie obecny w pierwszym tygodniu w celu otwarcia kursu. Z kolei Fr. Dennis Tayo, animator generalny ds. misji, będzie podróżował z uczestnikami przez dwa miesiące i razem z innymi dwoma braćmi z OFM^{Cap} i OFM^{Conv} pokieruje kursem.

Kurs wyznacza sobie trzy cele:

1. Dać świadectwo i ukontekstualizować rzeczywistość misyjną w Azji w celu głębszego rozeznania i zaangażowania w związku z kontekstami i wyzwaniem.
2. Przygotować i uformować uczestników w sposób holistyczny, kognitywny, uczuciowy i duchowy, zachęcając do współuczestnictwa i pamięci o charyzmacie i tradycji franciszkańskiej.
3. Wzbudzić i/albo wzmocnić w Azji międzynarodową współpracę misyjną ku wspólnemu charyzmatowi dla naszego czasu i w synodalności.

W pierwszym tygodniu będzie mowa o „Ukierunkowaniu,

definicji celów i poznaniu”. Odczas gdy w ostatni tydzień będzie mowa o „asymilacji, wypracowaniu programu i ocenie”. Uczestnikom kursu będą pomagali jego animatorzy. Pozostałe tygodnie zostaną wypełnione przez 5 relatorów, ekspertów, którzy omówią ważne zagadnienia dotyczące misji, kontekstualizując swoje wystąpienia w miejscach w których uczestnicy podejmują działalność misyjną, czyli: Melanezja (4); Wietnam (4), Indie (3) Sri Lanka (3) Bangladesz (1), Timor Wschodni (1) i Myanmar (1).

Kontynuując praktykę wypracowaną w ubiegłym roku w Ugandzie, sprzyjającą aktywnemu uczestnictwu, mocniejszej braterskiej więzi i lepszej przyszłej współpracy, uczestnicy zostaną podzieleni na 3 komitety pracy. Ich zadaniem będzie stworzenie grupy na WhatsAppie i strony na Facebooku; przygotowanie na koniec kursu, franciszkańskiej publikacji "IMCA 2023", aby podzielić się nabytymi umiejętnościami oraz swymi osiągnięciami.

Mamy nadzieję, że IMCA umożliwi przemianę wiedzy, nabytej podczas kursu na doświadczenie oraz na całościowe przygotowanie misjonarzy. Dlatego analizie każdego zagadnienia będą towarzyszyć wizyty w celu pogłębienia podejmowanych w ciągu tygodnia zagadnień. Uczestnikom zostanie także dostarczony „Dziennik uczestnika zajęć IMCA”. Będzie on pomocą dla uczestników kursu w introspekcji oraz w modlitwie. Pomoże lepiej określić cele oraz w większym stopniu wykorzystać nabyte umiejętności. Mamy nadzieję, że dzięki kursowi otrzymamy lepszych misjonarzy, skoro kurs wychodzi od wewnętrznej rzeczywistości oraz od kontekstu Azjatyckiego.

BRACIA ZMARLI *

- 23 maja: Fr. Rubén Sandoval Herrera – Prowincja Najświętszej Trójcy, Chile.
- 10 maja: Fr. Harley Luis Siqueira Jorge – Prowincja Niepokalanego Poczęcia NMP Brazylia.
- 30 marca: Fr. Bruno Pennacchini – Prowincja Seraficka, Włochy

* Dane otrzymane z sekretariatu generalnego secgen@ofm.org

FR. BENEDYKT SWIDERSKIJ NOWYM PROWINCJAŁEM.

PROWINCJA ŚW. MICHAŁA ARCHANIOLA NA UKRAINIE.

Kapituła prowincjalna prowincji św. Michała Archanioła na Ukrainie wybrała Fr. Benedykta Swiderskiego na ministra prowincjalnego oraz Fr. Radosława Chodonickiego na urząd wikariusza prowincjalnego. Definitoremami zostali wybrani: Fr. Tadeusz Fostakowski, Fr. Walenty Tokar, Fr. Pawło Shevchuk i Fr. Bernard Petrov. Kapituła, przerwana ubiegłego roku z powodu wojny odbyła się w dniach od 15 do 19 maja w Gaju-Shevchenkivskim w pobliżu Tarnopola.

Kapitułę przewodniczył Fr. Jozafat Gohly, wizytator generalny z prowincji św. Jadwigi w Polsce, w obecności Fr. Konrada Grzegorza Cholewy, definitywa generalnego dla tego regionu.

FR. KRZYSZTOF BOBAK WYBRANY MINISTREM PROWINCJALNYM.

PROWINCJA MATKI BOŻEJ ANIELSKIEJ W POLSCE.

Dnia 24 maja 2023r bracia z prowincji Matki Bożej Anielskiej w Polsce, zgromadzeni na kapitule, wybrali na ministra prowincjalnego Fr. Krzysztofa Bobaka i Fr. Norberta Cebulę na wikariusza prowincjalnego. Definitoremami zostali wybrani: Fr. Nikodem Gdyk, Fr. Cyprian Mazurek, Fr. Serafin Broniowski, Fr. Lucjusz Wrotniak i Fr. Gądek Piotr.

Kapitułę obradowała w Krakowie. Przewodniczył jej wizytator generalny, Fr. Sergiusz Baldyga, z prowincji Wniebowzięcia NMP w Polsce.

FR. JAKUB FRANTIŠEK SADÍLEK PONOWNIE ZATWIERDZONYM JAKO MINISTER PROWINCJALNY.

PROWINCJA ŚW. WACŁAWA W REPUBLICIE CZESKIEJ.

Dnia 24 maja 2023r bracia z prowincji franciszkańskiej św. Wacława w Republice Czeskiej, zebrani na kapitule prowincjalnej, zatwierdzili ponownie Fra Jakuba Františka Sadíleka na urzędzie ministra prowincjalnego i Fr. Jeronýma Františka Jurka jako wikariusza prowincjalnego. Definitoremami zostali wybrani: Fr. Šebestián Pavel Smrčina, Fr. Bonaventura Ondřej Čapek, Fr. Eliáš Tomáš Paseka i Fr. Bernard Ondřej Mléčka.

Kapituła obradowała w Pradze. Obradom przewodniczył wizytator generalny, Fr. Jan Kapistran Lazovy z prowincji Najświętszego Zbawiciela (Słowacja), w obecności Fr. Konrada Grzegorz Cholewa, Definitywa generalnego.

BLAIR MATHESON, TSSF (TRZECI ZAKON REGULARNY ŚW. FRANCISZKA).

FRANCISCANS INTERNATIONAL MIANOWAŁO NOWEGO DYREKTORA WYKONAWCZEGO.

Międzynarodowy Zarząd (International Board of Directors, IBD) Franciscan International (FI) zebrało się w Asyżu, we Włoszech, w dniach od 11 do 14 maja 2023r. owocem rozważań, modlitwy i rozeznania była nominacja, 13 maja Blair Matheson TSSF (Trzeci zakon regularny św. Franciszka) na stanowisko dyrektora wykonawczego FI. Od 1 stycznia 2024r zastąpi on Fr. Markusa Heinzego, OFM.

Blair jest franciszkaninem anglikaninem z Trzeciego Zakonu, z Nowej Zelandii. Blair i Fr. Markus będą pracowali razem w okresie przejściowym od teraz do końca bieżącego roku kalendarzowego.

Na zdjęciu od lewej do prawej: Markus Heinze, OFM; Blair Matheson, TSSF; Michael Perry, OFM; Carlos Trovarelli, OFMConv (odpowiedzialny za kontakty z Konferencją Rodziny Franciszkańskiej); Charity Nkandu, SFMA; Carolyn Townes, OFS; James Donegan, OFMCap; José Eduardo Jazo, TOR; i Joseph Blay, OFMConv.

Rada wyraża wdzięczność Fr. Markusowi, który przeprowadził FI poprzez przemiany, w kierunku stabilizacji organizacyjnej i finansowej. Członkowie IBD nie mogą się doczekać współpracy z Blair, odpowiadania na krzyk ubogich i stworzenia, broniąc praw człowieka i przedkładając swoje zatroskanie Narodom Zjednoczonym i wspólnocie międzynarodowej.

KSIĄŻKI FRANCISZKAŃSKIE.

The universal fraternity - Franciscan roots of Fratelli tutti
[Martín Carbajo-Núñez, OFM](#)
 Ed. Media House, Delhi, 2023

Cristologia. Verdadero Dios y Verdadero hombre
[Guillermo Lancaster Jones Campero, Ofm.](#)
 Ed. Alfaomega, Argentina, 2023

La libertà di Antonio
[Padre Luigi Maria Epicoco](#)
 Edizioni Messaggero, Italia, 2023

«El Espíritu del Señor y su santa operación»
 Origen y sentido de la fraternidad franciscana
[José Antonio Guerra, ofmcap](#)
 Ediciones Franciscanas Arantzazu, España, 2023

Paz a esta casa
 Una lectura social de la Regla Bulada de Francisco de Asís
[Fidel Aizpurúa, ofmcap](#)
 Ediciones Franciscanas Arantzazu, España, 2023

A Gasp of Love
 Duns Scotus: Franciscan Theologian and Mystic
[Séamus Mulholland, OFM](#)
 Franciscan Publishing 2022

Pellegrinare in Terra Santa con Egeria
[Enrique Bermejo Cabrera, OFM](#)
 Terra Santa Edizione, Italia 2023

Remembering Francis
 Making Sense of Modern Life
[Joachim Ostermann, OFM](#)
 Franciscan Institute Publications, USA 2023

Francisco e Clara - Dupla Biografia
[Niklaus Kuster, OFMCap](#)
 Editorial Franciscana, Portugal 2023

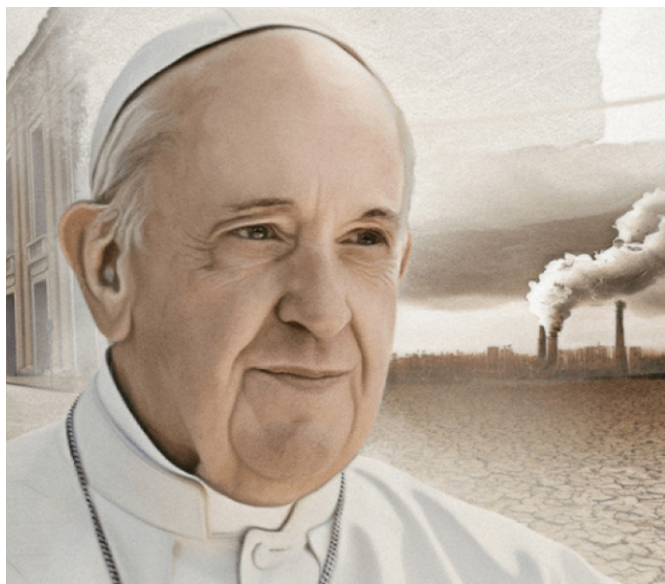
Seguire Francesco
 I penitenti volontari medievali e il francescano secolare
[Piero Maglioli - Edizioni Biblioteca Francescana, Italia 2023](#)

21-28 MAJA 2023: TYDZIEŃ „LAUDATO SI”. NADZIEJA DLA LUDZKOŚCI.

Od projekcji filmu „La lettera” (list) rozpoczęły się światowe obchody, w dniach od 21 do 28 maja, Tydzień Laudato Si 2023r, z okazji 8-mej rocznicy historycznej encykliki Papieża Franciszka odnośnie troski o stworzenie.

Nie była to tylko okazja do świętowania ani też „upamiętnieniem” publikacji encykliki. Była to raczej celebrowanie przemiany, nadziei dla ziemi i dla całej ludzkości.

Ochody tygodnia rozpoczęły się w niedzielę, 21 maja, a zakończyły się w niedzielę Zesłania Ducha Świętego, prosząc Boga – Stwórcę o posłanie Ducha Świętego na wszystkich pracujących dla naszego wspólnego domu. Zobaczmy także,

co robią teraz bohaterowie filmu „La lettera”.

Najważniejszą jednak sprawą jest to, co uczynisz Ty, bowiem bo Ty jesteś bohaterem filmu.

W jaki sposób? To bardzo proste. Zapraszamy ciebie do obejrzenia filmu „La lettera” w twojej wspólnotcie, w rodzinie, z przyjaciółmi. Możesz po prostu zaprosić kogoś do domu i razem obejrzeć film.

Dlaczego? Dlatego, że jeżeli wiesz, co się dzieje, nie możesz już odwrócić wzroku od tego, co dostrzegasz. Po obejrzeniu filmu – w Bogu nadzieja – przystąpisz do działania. Możesz tego dokonać na wiele sposobów. Ruch jest po twojej stronie. Ufamy, że Ty i Twoja wspólnota uczynicie to, co jest konieczne. Kryzys klimatyczny jest rzeczywistością namacalną. Dotyka coraz większą ilość państw wszystkich.

Od ogłoszenia encykliki „Laudato si” w 2015r wiele rzeczy się zmieniło. Jednocześnie jednak sytuacja stale się pogarsza. Dziś, bardziej niż kiedykolwiek konieczna jest „radykalna przemiana zachowania ludzkości”, do czego napominał św. Paweł VI 50 lat temu...

Papież Franciszek, podczas Modlitwy Regina Coeli w niedzielę, 21 maja, powiedział: „Dziś zaczyna się Tydzień Laudato Si. Dziękuję dykasterii ds. Integralnego Rozwoju i licznym organizacjom z nią współpracującym. Zapraszam wszystkich do współpracy w dziele troski o nasz wspólny dom. Tak bardzo trzeba złączyć kompetencje i kreatywność!”.

Tomás Insua - Ruch *Laudato Si'*

PAPIESKI UNIWERSYTET ANTONIANUM.

FR. AGUSTÍN HERNÁNDEZ VIDALES PONOWNIE ZATWIERDZONY REKTOREM.

Dykasteria ds. Kultury i Wychowania Katolickiego odnowiła mandat rektora Papieskiego Uniwersytetu Antonianum w Rzymie, Fr. Agustínowi Hernándezowi Vidalesowi na trzechlecie 2023-2026.

Uprzednio dziekan wydziału Filozofii i wicerektor prorektor Papieskiego Uniwersytetu Antonianum, Fr. Hernández, z prowincji św. Franciszka i Jakuba w Meksyku, dnia 13 maja 2008 uzyskał doktorat z filozofii we wspomnianym uniwersytecie broniąc pracy doktorskiej pt. „Szczęście człowieka w Filebusie Platona 65 A6. Wskazania dla bóstwa”.

Fr. Agustín składamy najlepsze życzenia. Zapewniamy o modlitwie Zakonu, aby jego urząd przyniósł obfite owoce dobra dla uniwersytetu i naszego Zakonu i dla Kościoła.

KONFERENCJA EPISKOPATU LATYNOAMERYKAŃSKIEGO.

JE SPENGLER WYBRANY PRZEWODNICZĄCYM CELAM.

JE Jaime Spengler OFM, jest nowym przewodniczącym Konferencji Episkopatu Ameryki Łacińskiej i Karaib (CELAM) na czterolecie 2023-2027.

W wywiadzie opublikowanym na stronie internetowej CELAM, JE. Spengler, który niecały miesiąc temu został wybrany przewodniczącym CNBB, stwierdził, że był bardzo zaskoczony nowym wyborem, który dokonał się 17 maja. „Dla mnie to wszystko jest wielką nowością. Jesteśmy tu, aby czynić to, czego pragnie od nas Kościół. Kiedy spytano mnie, czy przyjmuję wy bór, odpowiedziałem: „tak” – opowiada ks. Biskup – stwierdziłem, że wybór przyjmuję w imię posłuszeństwa, pragnąc lepiej służyć Radzie biskupów łatynoamerykańskich”. JE Jaime Spenglerowi składamy najlepsze życzenia całego Zakonu, aby jego posługa w CELAM przyniosła obfite owoce dobra.

Konferencje Episkopatu Łatynoamerykańskiego (CELAM) jest przestrzenią komunii, refleksji, współpracy i służby. Została utworzona przez Stolicę Apostolską na prośbę Episkopatu łatynoamerykańskiego jako znak i narzędzie kolegialnej miłości, w doskonałej komunii z Kościołem Powszechnym i z jego Widzialną Głową, Papieżem.

Jako organizm służby, CELAM powinien być przede wszystkim

narzędziem animacji i pomocy w refleksji i działalności duszpasterskiej Kościoła w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach. CELAM koordynuje swoją działalność z aktywnością episkopatów regionalnych Ameryki Łacińskiej i na Karaibach już istniejących lub tych, które powinny powstać w przyszłości. Kieruje się własnymi statutami i regulaminami, oraz zarządzeniami Stolicy Apostolskiej.

(Ze strony internetowej: celam.org)

ZACHOWAJ DANE! ZAPROSZENIE DO BRACI Z EUROPY.

Co? Spotkanie i wymiana idei oraz doświadczeń nt. „nowych form” życia braterskiego.

Gdzie? Kuria generalna.

Kiedy? 6-8 listopada 2023.

Po co? Ożywić życie braterskie, bowiem być współbratem to radość!

Kto? Zaproszeni są wszyscy bracia z Europy.

Bliższe informacje zostaną podane w najbliższych miesiącach

OFM

ORDO FRATRUM MINORUM

Redaktor naczelny: Fr. Evódio João

Curia Generale dei Frati Minori

Via di S. Maria Mediatrice, 25 - Roma, Italia - comgen@ofm.org
www.ofm.org

@ofmorg

@fratrumminorum

@ofmdotorg

@ordo-fratrum-minorum

@ofmdotorg